

Рівненський державний
гуманітарний університет

Студентський дайджест

Збірник наукових матеріалів
здобувачів вищої освіти

№ 10
2024

Рівненський державний гуманітарний університет
Психолого-природничий факультет

Студентський дайджест

збірник наукових матеріалів здобувачів вищої освіти

Випуск 10

Рівне, 2024

Студентський дайджест : збірник наукових матеріалів здобувачів вищої освіти.
Випуск 10. Рівне : РДГУ, 2024. 110 с.

Головний редактор:

Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор, в.о.ректора, завідувач кафедри вікової та педагогічної психології Рівненського державного гуманітарного університету.

Виконавчий редактор:

Корчакова Наталія Вікторівна – доктор психологічних наук, професор кафедри вікової та педагогічної психології Рівненського державного гуманітарного університету.

Члени редакційної колегії:

Павелків Віталій Романович – доктор психологічних наук, професор кафедри загальної психології, психодіагностики та психотерапії, декан психолого-природничого факультету Рівненського державного гуманітарного університету.

Безлюдна Валентина Іванівна – кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри вікової та педагогічної психології Рівненського державного гуманітарного університету.

Юрчук Олена Сергіївна - здобувач ступеня PhD кафедри вікової та педагогічної психології Рівненського державного гуманітарного університету за спеціальністю 053 «Психологія»..

*Друкується за рішенням Вченої Ради РДГУ
(протокол №12 від 5 грудня 2024 р.)*

УДК159.923.38

ПРОБЛЕМА ОБ'ЄКТИВНОСТІ В ОЦІНЦІ ПРЕТЕНДЕНТІВ НА ПОСАДУ У ПРОЦЕСІ КАДРОВОГО ВІДБОРУ

Горшковська Лілія, здобувач ОС «магістр»

спеціальності 053 «Психологія», 1 курс, РДГУ

*Науковий керівник: Безлюдна В. І., кандидат педагогічних наук, доцент,
професор кафедри*

Постановка проблеми. Відбір кадрів – це процес вивчення професійних і ділових якостей кожного претендента, з метою встановлення його придатності для виконання обов'язків на певному робочому місці або посаді. Це оцінка кандидатів із залученого резерву на відповідність вимогам, що ставить професія; вибір із сукупності претендентів найбільш придатних, із урахуванням відповідності їх спеціальності, кваліфікації, особистих якостей і здібностей характеру діяльності та інтересам організації [1, С. 240].

Однією із проблем відбору професійних кадрів є явище суб'єктивізму, своєрідне упереджене ставлення до потенційних працівників. Суб'єктивізм – розповсюджений бар'єр, який може виникати як при оцінюванні кандидата на посаду самим роботодавцем, так і спеціалістами з відбору і оцінки кадрів. Варто зазначити, що суб'єктивізм, певною мірою, може спричинятися і особливістю діагностичного інструментарію, що призначається для відбору персоналу та процедурою його розробки [1, С. 244].

Метою нашого повідомлення є вивчення психологічних чинників, які перешкоджають об'єктивній оцінці потенційних працівників у процесі проходження професійного відбору.

Вітчизняна і зарубіжна практика оцінки кандидатів на вакантну трудову посаду виділяє чотири напрямки аналізу, які визначають зміст оціночної процедури, а саме: аналіз анкетних даних; одержання довідок про працівника з місця попередньої роботи; проведення співбесіди; випробувальний термін. Варто зазначити, що у процесі відбору всім залученим спеціалістам необхідно оцінювати професійні компетенції (технічні знання та навички) та особистісні компетенції (особисті якості) кандидатів. І якщо рівень професійності можна успішно оцінити за вимірюваними результатами роботи або рівнем знань, то виявити особисті якості людини за 1-2 інтерв'ю видається нелегким завданням, тому що вони не завжди відкриті для аналізу і, відповідно, інтерпретації. При цьому, саме відсутність чи недостатність особистісних компетенцій нового співробітника найчастіше стає причиною виникнення проблем на робочому місці. Тому сучасні прогресивні підприємства при підборі персоналу роблять акцент саме на особистих якостях пошукача, пояснюючи це тим, що технічним навичкам людину майже завжди можна навчити.

Найчастішими перешкодами на шляху до об'єктивної оцінки кандидата стають когнітивні упередження – пастки мислення, систематичні помилки, які заважають мислити раціонально. Вони можуть бути обумовлені суб'єктивними упередженнями та стереотипами, соціальними, моральними та емоційними та іншими причинами. У рекрутерів когнітивні упередження можуть проявлятися в таких формах:

- ефект ореолу – позитивні якості або враження від кандидата в одній сфері впливають на загальну оцінку його здібностей;
- ефект прив'язки до первинного враження від кандидата;
- стереотипізація – використання стереотипів щодо рейтингових кандидатів, часто заснованих на їхній расі, статі чи віці;
- ефект первинності – запам'ятовування першого та останнього кандидатів краще, ніж інших;
- упередженість підтвердження – схильність шукати саме ту інформацію, яка підтверджує свою точку зору;

- селективне сприйняття – прийняття до уваги лише тих фактів, які узгоджуються з очікуваннями; «beauty bias» (упередження до краси) – схильність надавати перевагу фізично привабливим кандидатам або кандидатам із певними якостями;
- помилка подібності (або упередженість симпатії), коли ви ставитеся до людини краще, якщо вона схожа на вас (вік, стать, походження, приналежність до певної культури) [3].

Першим способом уникнення упередженості при підборі персоналу є обізнаність, психоедукація всіх залучених до процесу фахівців. Другим – докладний опис необхідних компетенцій кандидатів на вакантне місце, встановлення чітких вимог та однозначних критеріїв оцінки цих компетенцій. Не менш важливим способом є і встановлення довірливих стосунків між пошукачем та рекрутером.

До сучасних перевірених методів оцінки, які допомагають отримати інформацію про професійні та особистісні компетенції кандидата належать:

- оцінка попереднього досвіду: кандидати можуть розповісти про свій досвід у інших компаніях та свій внесок на проєктах. Аналізуючи їхні досягнення та, за необхідності, додатково запитавши про рекомендації з попереднього місця роботи, можна зробити попередню оцінку особистісних компетенцій;
- оцінка за допомогою кейсових та проєктивних запитань під час співбесіди: проведення інтерв'ю дозволяє перевірити навички кандидатів в реальному часі. Запитання повинні бути пов'язаними із завданнями посади, сформульовані зрозуміло та комплексно [2].

Отже, правильно побудований процес підбору, довірлива комунікація з пошукачами та психологічна обізнаність фахівців з персоналу можуть забезпечити неупередженість в оцінці кандидатів на вакантну посаду.

Список використаних джерел

1. Ведерніков М. Д., Волянська-Савчук Л. В., Глушко Т. В., Зелена М. І., Данілко А. Ю. Теоретичні засади визначення процесів пошуку, добору та відбору персоналу підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2021. № 1. С. 239-251.
2. Коробчук К. Як оцінити софт скіли ІТ-фахівців без довгих тестів на визначення особистості та матриць долі: поради ІТ-рекрутера. 2023. URL: <https://surl.li/ykkniz>
3. 5 понять із психології, про які повинні знати HR, рекрутери та роботодавці. 2019. URL: <https://surl.li/fbktfj>

УДК 159.922.75

ОСОБЛИВОСТІ СПРИЙМАННЯ КАЗОК ДІТЬМИ СТАРШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

Гуцуляк Ангеліна, здобувач ОС «бакалавр»

спеціальності 053 «Психологія», 2 курс ПНУ імені Василя Стефаника;

Опанасюк Ірина, кандидат психологічних наук,
викладач ПНУ імені Василя Стефаника

Постановка проблеми полягає у значущості казок як одного з основних інструментів психолого-педагогічного впливу на дітей старшого шкільного віку. Сучасний етап розвитку освіти вимагає від педагогів інтеграції різних методів навчання, де казки можуть бути не тільки частиною культурної спадщини, а й потужним засобом розвитку моральних, когнітивних та емоційних якостей. Тому, дослідження сприймання казок є надзвичайно важливим для розуміння процесів становлення особистості підлітка, оскільки він має схильність до глибшого аналізу моральних аспектів поведінки персонажів, а також формування основ власного критичного мислення.

ЗМІСТ

Частина 1. ТЕОРЕТИКО-ЕМПІРИЧНИЙ КОНТЕНТ МОЛОДІЖНИХ ПОШУКІВ	
Аладько Тетяна Психологічні чинники професійного вигорання медичних працівників під час війни	3
Бондар Альона Психологічні особливості переходу військовослужбовців від умов бойових дій до цивільного життя	6
Бондар Альона Особливості надання психологічної допомоги демобілізованим військовослужбовцям	8
Боярчук Мар'яна Прагнення до краси та привабливості у контексті психологічного супроводу	10
Василюк Марія Особливості емоційного розвитку дошкільників в умовах війни	12
Верстляр Ярослава Психологічні особливості управлінської діяльності менеджера	15
Горшковська Лілія Проблема об'єктивності в оцінці претендентів на посаду у процесі кадрового відбору	18
Гуцуляк Ангеліна Особливості сприймання казок дітьми старшого шкільного віку	19
Данильченко Олександр Психологічні особливості впливу інтернет-технологій на студентську молодь	23
Дем'янюк Любов Психологічні особливості стресостійкості особистості у період військового стану	26
Карпова Жанна Психологія роботи з сім'ями в складних життєвих обставинах	28
Катеринчук Дарія Теоретичні аспекти проблеми розвитку емоційного інтелекту в підлітковому віці	30
Ковальчук Олена Психологічні чинники депресії у підлітковому віці	32
Косяк Тетяна Ігрові технології в регуляції емоційних станів дітей ігрові технології в регуляції емоційних станів дітей в умовах воєнного часу	35
Кравцова Світлана Психологічна корекція тривожно-депресивних станів дорослих середнього віку засобами емоційно-образної терапії	38
Кравчук Ірина Психологічні детермінанти агресії: ретроспективний аналіз	40
Любчик Олександра Роль державних та громадських ініціатив у підтримці ментального здоров'я ВПО після окупації	44
Луцак Ольга Роль ігрової діяльності в розвитку дітей молодшого дошкільного віку	47
Малафей Вікторія Когнітивно-поведінкова терапія як ефективний метод роботи з кризовими станами клієнтів	50
Малютіна Олександра Формування соціальної компетентності дітей старшого дошкільного віку засобами казки	52
Мельник Людмила Роль психологічної підтримки у коригуванні впливу чинників,	54

що впливають на професійне самовизначення осіб юнацького віку	
Мельничук Оксана, Піонтковська Діана Психологічні особливості впливу інтернет-технологій на студентську молодь	56
Оздемір Оксана Емоційний інтелект як складова професійного становлення студентів-філологів	59
Омелич Григорій Формування фінансової грамотності дітей дошкільного віку: педагогічні можливості дидактичної гри	62
Пантелеймонова Наталія, Широких Анастасія Особливості симптомів ПТСР та специфіка його діагностики у військовослужбовців	65
Пермінова Наталія Психологічні чинники управління персоналом в умовах воєнного стану	68
Помаранський Валентин Дослідження психологічної готовності до бойових дій у добровольців сил територіальної оборони Збройних сил України	71
Рабош Наталія Особливості педагогічних конфліктів : шляхи вирішення	74
Рожко Олена Розвиток літературних здібностей у підлітковому та юнацькому віці	77
Сабат Єлизавета Вплив соціальних мереж на комунікативну поведінку старшокурників	79
Сапронова Катерина Сімейні конфлікти як складова міжособистісної взаємодії подружніх пар	82
Супрунюк Олена Розвиток емоційного інтелекту у дітей молодшого шкільного віку арт-терапевтичними технологіями	84
Хома Людмила Стан медіаосвіти українського юнацтва у період війни	87
Яницька Ольга Фактори ризику ПТСР у військовослужбовців в умовах бойових дій, шляхи їх виявлення та запобігання	89
Яскевець Тетяна Теоретико-методологічні дослідження соціального інтелекту особистості	92
Частина 2. ЛІТЕРАТУРНИЙ КРЕАТИВ: «СТУДЕНТСЬКИЙ ДАРУНОК УКРАЇНСЬКИМ ДІТЯМ» (авторські казки)	
Лазарчук Яна З Україною в серці	95
Власюк Вікторія Птах світла	96
Галюк Світлана Разом непереможні!	97
Дубич Ольга Хосмко та чарівний метелик	98
Жмура Світлана Як ведмідь допоміг зайчику який заблукав	99
Ковальчук Соломія Слідуй світлу в своєму серці	100
Левчук Андрій Лисичка та чарівна квітка	101
Максимчук Маргарита Дикий вогонь	101
Михасик Ольга Казка про білочку Марисю та її страх	102

Шелест Марія Казка про мишеня та велике бажання	103
Частина 3 МАТЕРІАЛИ КОНКУРСУ СТУДЕНТСЬКИХ РОБІТ «ПОЯСНИ ДИТИНІ ПРО ГОЛОДОМОР»	
Правник Ярослав, Мельничук Софія, Кучер Максим, Демчук Анна Вони просто чекали нашої смерті	105
Галаган Крістіна Хліб, що став пам'яттю: Історія про Голодомор для дітей	107

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

СТУДЕНТСЬКИЙ ДАЙДЖЕСТ

Збірник наукових матеріалів здобувачів вищої освіти

Випуск 10

Упорядники:

проф. Павелків Р. В., проф. Корчакова Н. В.

Підписано до друку 05.12.2024 р.

Формат 60х84 1/8. Папір офсетний № 1. Гарнітура Times New Roman. Друк офсетний. Ум.
друк. арк. 13,4. Наклад 300

ТОВ «Центр учбової літератури»
вул. Лаврська, 20 м. Київ

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 2458 від 30.03.2006 р.